

تعیین بهره‌وری عوامل تولید و اندازه مقیاس باغ زیتون (مطالعه موردی استان گیلان)

جعفر عزیزی مدکتر غلامرضا سلطانی

دانشجوی دکترای اقتصاد کشاورزی، دانشگاه آزاد اسلامی تهران - عضو هیئت علمی بخش اقتصاد

کشاورزی، دانشگاه شیراز

زیتون از قدیمی‌ترین گیاهانی است که در جهان مورد بهره‌برداری قرار گرفته است. استان گیلان یکی از استانهای مساعد برای کشت زیتون می‌باشد. از بین شهرستانهای استان گیلان، در شهرستان رودبار که در جنوب غربی استان گیلان قرار دارد زیتون کشت می‌شود. از تجزیه و تحلیل داده‌هایی که از طریق تهیه ۱۳۱ پرسشنامه بدست آمد نتایج زیر حاصل شد:

برای تعیین بهره‌وری عوامل تولید زیتون از تابع تولید چند جمله‌ای استفاده گردید و بهره‌وری نهایی کود حیوانی، نیروی کار، ماشین‌آلات و آب بترتیب برابر $۱/۳۷۶$ ، $۲/۵۷۵$ ، $۰/۲۵۶$ و $۰/۰۶۴$ محاسبه شد، و همچنین بهره‌وری متوسط آنها نیز بترتیب $۱۳/۱۱۲$ ، $۲۳/۱۹۶$ ، $۰/۰۷$ و $۰/۱۳۴۷$ محاسبه گردید و مشخص شد که پتانسیل افزایش بهره‌وری بعضی از عوامل تولید وجود دارد.

برای تعیین اندازه مقیاس باغ زیتون از تابع هزینه ترانسلوگ استفاده شد و مشخص گردید که اندازه بهینه آن $۱۱/۲$ هکتار است و فقط ۶ درصد باغداران نمونه در این سطح بهینه باغ فعالیت دارند و $۱۴/۷$ درصد باغداران در قسمت صعودی منحنی هزینه متوسط تولید می‌کنند.

واژه‌های کلیدی: زیتون، اندازه اقتصادی، بهره‌وری متوسط، بهره‌وری نهایی